ESQUEMA PER A L'ANÀLISI D'OBRES D'ART

1. **IMATGE DE L'OBRA**

Afegirem una imatge en bona resolució de l'obra que comentem.

2. **DADES GENERALS DE L'OBRA. FITXA TÈCNICA (en format taula)**
    - **a.** Títol
    - **b.** Autor
    - **c.** Any de realització.
    - **d.** Tipus d'obra: pintura, escultura, arquitectura, land art, instal·lació, performance, video-art, net-art, body art, fotografia, …
    - **e.** Tècnica: aquarel.la, témpera, guix, bronze, tècnica mixta,...
    - **f.** Mides i format: rectangular, apaïsat,...
    - **g.** Gènere: natura morta, retrat, paisatge, figura humana,...tema abstracte,...
    - **h.** Ubicació: on es troba l'obra: a quin museu o galeria, col·lecció privada, carrer,…
3. **ESTIL ARTÍSTIC**
    - **a.** Situar l'obra dins d'un estil determinat i anomenar les característiques més importants d'aquest estil.

4. **DESCRIPCÍÓ DE L'OBRA**
    - **a.** Farem una descripció objectiva del que hi ha a l'obra. Mantindrem un ordre, sempre des d'allò que tingui més pes visual fins els detalls més petits. En aquest moment no s'ha de fer encara cap interpretació, ni explicar cap significat. Això vindrà després.

5. **ANÀLISI FORMAL**
    - **a. Forma.** Anàlisi dels materials.
        - **i. Obra lineal:** s'utilitza bàsicament la línia per construir la forma. Usa línies de contorn. Les formes apareixen clarament definides i perfilades. Domina el dibuix i les formes són tancades.
        - **ii. Obra pictòrica:** les formes no apareixen clarament definides, els contorns es perden. Utilitza plans de colors (superfícies grans de color) i / o la taca (pinzellades amples) per construir les formes.
        - **iii. Obra figurativa:** interpreta de forma més o menys fidel la realitat. L'espectador la identifica.
        - **iv. Obra abstracta o pura:** no pretén representar el món extern, són formes imaginades que l'espectador sovint no identifica.
    - **b. Color**
        - **i.** Colors primaris
        - **ii.** Colors secundaris
        - **iii.** Colors freds: gammes blaves, verdes, violetes i grises. Transmeten sensació de serenitat, són poc emotius. Semblen retrocedir, es contrauen…

iv. Colors càlids: vermells, taronges i grocs. Són més emotius, estimulants i vitals. Donen la sensació d'avançar, d'expandir-se...
v. Colors complementaris:blau/taronja, verd/vermell, groc/violeta. Són colors que es troben diametralment oposats en el cercle cromàtic. Contrasten molt entre si. Transmeten sensació de moviment i agitació, a vegades d'agressivitat. Exalten al màxim les característiques de l'altre color. Per enfosquir un color, es pot fer servir el complementari.
vi. Colors saturats: són colors purs, intensos. Són més saturats quan s'aproximen als colors primaris o bàsics; i menys quan es barregen amb el blanc (s'aclareixen) o amb el negre (s'enfosqueixen). Matís: grau de saturació d'un color.
vii. Colors pastel o lluminosos: són colors que contenen en la seva barreja força blanc. Són colors suaus, que transmeten placidesa. Valor: grau de lluminositat.
viii. Colors neutres: són els blancs, els negres i grisos.
ix. Colors plans: són colors sense matisos i, per tant, sense profunditat.
x. Colors modelats (matitzats): són colors amb matisos. Donen sensació de relleu i volum. Responsables de les llums i de les ombres.
xi. Policromia: una obra feta amb molts colors.
xii. Monocromia: una obra és monocroma quan està feta amb tons d'un sol color.
xiii. Analogia i armonia: es dóna quan en una obra dominen els colors d'una mateixa família o gamma.
xiv. Contrast: quan en una obra hi ha colors molt diferents entre sí, que es fan ressaltar mútuament: parelles de complementaris, càlids amb freds,...
xv. Color objectiu: quan els colors es corresponen amb la realitat.
xvi. Color subjectiu: quan els colors no es corresponen amb la realitat.

c. Llum
i. Llum real: s'interpreta la llum com un factor real, que il·lumina de forma: homogènia (llum uniforme) o procedent d'un focus determinat (llum unidireccional).
ii. Llum irreal: és una llum imaginada o simbòlica, no es representa d'una forma real.
iii. Clarobscur: s'usa la llum com a productor d'ombres molt intenses, provocant un gran contrast entre zones il·luminades i zones fosques. Quan la zona fosca és major que la zona il·luminada es parla de tenebrisme. Pot passar que en el quadre no hi hagi cap intenció de representar la llum.

d. Composició: la composició fa referència a com s'ordena i s'organitza l'obra.
i. Tipus de composició
ii. Composició simètrica: té dues o més parts o "pesos" iguals respecte a un o més eixos (vertical, horitzontal o radial).
iii. Composició asimètrica: no simètrica, quan l'obra no està organitzada en relació als eixos de simetria.
iv. Composició centrípeta: tots els elements s'adrecen al centre del quadrei aprecies d'escena amb una sola mirada.

v. Composició centrífuga: tots els elements fugen del centre i semblen anar més enllà dels límits del quadre. Has de fer un recorregut visual més lent per apreciar l'obra.La composició pot ser que tingui un nucli principal, centre d'atenció visual, que ens crida l'atenció o no.

e. Estructura de l'obra
   i. Totes les composicions tenen una estructura interna, un esquelet, unes línies principals que organitzen l'espai pictòric (en diagonals, en piràmides, en forma d'essa, en cercle,...); fan de línies mestres de l'obra i suggereixen:
      1. Ordre – desordre
      2. Estabilitat – moviment
      3. Simetria – asimetria
      4. Verticalitat – horitzontalitat
      5. Segons com siguin les línies, transmeten:
      6. Verticals: força, creixement, activitat.
      7. Horitzontals: repòs, quietud.
      8. Corbes i diagonals: moviment, canvi, dinamisme. El cercle: estabilitat.

f. Perspectiva: és la tècnica de crear la sensació de profunditat en un espai bidimensional.
   i. Perspectiva lineal: formada per l'ordenació de les figures seguint línies que conflueixen en un punt de fuga. Usa la geometria. Els objectes en la distància es veuen cada cop més petits.
   ii. Perspectiva per colors: formada per la gamma i la gradació de colors.
   iii. Perspectiva aèria: l'aire i la llum fa veure els objectes borrosos, produint una sensació d'atmosfera i una sensació real de distància.

6. **ANÀLISI ICONOGRÀFIC** (Valors gràfics) Tant a l'anàlisi iconogràfic com a l'iconològic, s'intenta estudiar l'obra més enllà de la part formal, considerant-la com un conjunt de signes i símptomes de l'artista i el seu temps. S'estudien les imatges presents a l'obra, la relació amb el context històric, social, econòmic, polític, científic,...

7. **ANÀLISI ICONOLÒGIC** (Valors simbòlics) La interpretació iconològica estudia els valors simbòlics de l'obra, intenta anar més enllà del significat evident de l'obra, intentar trobar el seu autèntic missatge.
   a. Cal parlar del tema que es tracta en l'obra, de les interpretacions a través dels símbols i significants
   b. Es poden establir relacions entre els elements de l'obra i d'altres obres relacionades amb temàtiques semblants, del mateix artista o d'altres.

8. **COMENTARI PERSONAL.** Lectura subjectiva de l'obra: interpretació i comentari personal: què reconeixes, què et comunica, què et fa pensar i / o imaginar l'obra, què et suggereix, què em produeix, què ens sembla que ens vol dir,... Apel·la la sensibilitat personal i ajuda a analitzar sentiments i sensacions.